

Zeitschrift: Die deutschen Mundarten : Monatschrift für Dichtung, Forschung und Kritik
Band: 1 (1854)

Register

Nutzungsbedingungen

Die ETH-Bibliothek ist die Anbieterin der digitalisierten Zeitschriften auf E-Periodica. Sie besitzt keine Urheberrechte an den Zeitschriften und ist nicht verantwortlich für deren Inhalte. Die Rechte liegen in der Regel bei den Herausgebern beziehungsweise den externen Rechteinhabern. Das Veröffentlichen von Bildern in Print- und Online-Publikationen sowie auf Social Media-Kanälen oder Webseiten ist nur mit vorheriger Genehmigung der Rechteinhaber erlaubt. [Mehr erfahren](#)

Conditions d'utilisation

L'ETH Library est le fournisseur des revues numérisées. Elle ne détient aucun droit d'auteur sur les revues et n'est pas responsable de leur contenu. En règle générale, les droits sont détenus par les éditeurs ou les détenteurs de droits externes. La reproduction d'images dans des publications imprimées ou en ligne ainsi que sur des canaux de médias sociaux ou des sites web n'est autorisée qu'avec l'accord préalable des détenteurs des droits. [En savoir plus](#)

Terms of use

The ETH Library is the provider of the digitised journals. It does not own any copyrights to the journals and is not responsible for their content. The rights usually lie with the publishers or the external rights holders. Publishing images in print and online publications, as well as on social media channels or websites, is only permitted with the prior consent of the rights holders. [Find out more](#)

Download PDF: 25.02.2026

ETH-Bibliothek Zürich, E-Periodica, <https://www.e-periodica.ch>

Alphabetisches Verzeichniss

der in diesem Bande erläuterten Wörter und Sprachformen.

	Seite		Seite
<i>a</i> , einige	289, 14.	<i>denkt</i> , gedacht	135, 7.
<i>ā wè'r'n</i> , los werden	251.	<i>denná</i> , <i>dennást</i> , dennoch	290, 9.
<i>ā bē'i</i> , herbei	298, 2, 4.	<i>der</i> —, da —, dar —	124. 298, 2, 2.
<i>abi</i> , herab	290, 12.	<i>der</i> —, <i>er</i> —	123.
<i>ābmsgæschmá</i> , eben so gut	141, 14.	<i>Deulə</i> , Bedenklichkeit, Ab-	
<i>achter</i> , hinter	298, 1, 4.	scheu	135, 14.
<i>allwäl</i> , immer	289, 17.	<i>Deutsch</i> , Teufel	298, 2, 5.
<i>A macht</i> , Ohnmacht	251.	<i>Dosch</i> , Kröte	252.
<i>ander</i> , pleonast. bei Ver-		<i>Dræch</i> , Eicha	290, 7.
gleichungen	288, 5.	<i>Dräisk</i> , Brachfeld	115.
<i>Antorf</i> , Antwerpen	228.	<i>Dreiælei</i> , e. gewisser Tanz	299, 4, 6.
<i>Artikel</i> zum Anlaut ver-		<i>Drischäusel</i> , <i>Drüssel</i> , Schwelle	252.
wachsen	290, 7.	<i>duseln</i> , schlummern	252.
<i>Artikel</i> beim Infin. mit <i>zu</i>	288, 6.	<i>ā</i> , <i>ād</i> , und	285, 1, 12.
<i>artlich</i> , niedlich	299, 3, 1.	<i>eini</i> , hinein	290, 12.
<i>b</i> für anlautendes <i>w</i>	144; 285, 1, 11.	<i>ēiz</i> , <i>ēiza</i> , <i>ēizæt</i> , jetzt	131, 11.
<i>bach'n</i> , backen	296, 5.	— <i>el</i> , — <i>erl</i> , Diminutiv	290, 1.
<i>Basshart</i> , Zirkel	95.	<i>epper</i> , <i>eppes</i> , etwa, etwas	286, 13.
<i>Bern</i> , Verona	228.	— <i>əs</i> , uns	285, II, 3.
<i>Bless</i> , weisser Streifen an der		<i>et</i> , nicht	292, 7.
Stirne der Pferde etc.	252.	<i>fák</i> , <i>faken</i> , oft	277, 11.
<i>blid</i> , freundlich	277, 13.	<i>fallet</i> , fiele	288, 11.
<i>blitschblau</i> , blitzblau	141, 12.	<i>Fätz'n</i> , <i>Fätz'n</i> , verstärkend	141, 13.
<i>bockbeinig</i> , starrköpfig	251.	<i>fei</i> , fein, Adv.	299, 2, 8.
— <i>bot</i> , — <i>mal</i>	292, 35.	<i>Finsterstern</i> , Finis terrae	228 f.
<i>Botz</i> —, Gottes —	298, 2, 5.	<i>fennen</i> , <i>fletschen</i> , weinen	285, 1, 17.
<i>Bou'</i> , <i>Bú'</i> , Knabe	288, 8.	<i>flugmausen</i>	256.
<i>Brauk</i> , Sumpfland	115.	<i>Freiung</i> , Asyl,	288, 1.
<i>Bräsch'l</i> , <i>Brätsch</i> , dicke		<i>freust</i> , <i>friest</i> , friert	275, 3, 3. 284, 6.
(weibl.) Person	252.	<i>gå</i> , Partikel	296, 4.
<i>Bröz'l</i> , kleiner Mensch	252.	<i>gæk·ln</i> , hin und her laufen	262.
<i>Buchs'n</i> , Hose	252.	<i>gang</i> , gehe	292, 3. ff.
<i>Busk</i> , kleiner Wald	115.	<i>gattig</i> , <i>gättlich</i> , passend,	
<i>Camnierich</i> , Cambray	228.	bequem	299, 3, 1.
<i>canditel</i> , lustig, flott	298, 1, 9.	<i>gatz'n</i> , gackern	285, 1, 19.
<i>Cantelburg</i> , Canterbury	228.	<i>gauz'n</i> , bellen	285, 1, 16.
<i>Chläpli</i> , Pfote	299, 4, 7.	<i>ge</i> —, participiales,	122, 6. 226 ff.
<i>Chor</i> , Erker	288, 7.		274, 3.
<i>Conjunctiv</i> Prät. starker Verba		<i>ge</i> — beim Infin.	123. 143.
in schw. Form	288, 11.	<i>Gejak</i> , Sprung	285, 2, 5.
<i>d</i> eingeschaltet	299, 3, 2.	<i>gell</i> , <i>gelt</i> ,	285, 2, 7.
<i>Dativ</i> beim Possessiv	124.	<i>Gemper</i> , Herz	95.
<i>Deihenker</i> , <i>Deiker</i> , <i>Deixl</i> .		<i>gengá</i> , gehen	289, 12.
<i>Teufel</i>	298, 2, 5.	<i>gengæt</i> , gienge	288, 11.

Seite	Seite
<i>Genitiv</i> beim Possessiv 124, III, 2. 135, 8. 274, 1.	<i>Kaut</i> , Tausch; <i>kauden</i> , <i>kaudern</i> , <i>Kauderwelsch</i> 286, 16. <i>Kirwe</i> , Kirchweihe 258.
<i>gescheid</i> , tüchtig 299, 3, 5.	<i>Klás</i> (Klaus), Hase 298, 2, 1.
<i>geschreue</i> , geschrieen 135, 5.	<i>Klöber</i> , grober Mensch 299, 4, 7.
<i>gléch</i> , glaub' ich 292, 36.	<i>Kloppern</i> , Hände 299, 4, 7.
<i>glotz'n</i> , starr schauen 141, 2. 299, 3, 3.	<i>knopfern</i> , beißen 285, 1, 21.
<i>gogel</i> , munter, ausgelassen 96	<i>Kotz</i> —, Gottes 298, 2, 5.
<i>gott'sjämmerlich</i> , sehr kläglich 135, 4.	<i>Kratzfouss</i> , <i>Kræk'l'fuss</i> , unleserlicher Schriftzug 131, 1.
<i>gotzig</i> , ureinzig 135, 4. 16.	<i>krück'n</i> , arbeiten 286, 14.
<i>greusig</i> , verstärkend 134, 2.	<i>kummet</i> , käme 288, 11. — lá, — lo, Diminut. 290, 1.
<i>gród'naus</i> , laut auf. 296, 12.	<i>Langendocken</i> , Languedoc 228
<i>Güekelich</i> , Äuglein 285, 2, 16.	<i>lauter</i> , nichts als 141, 8.
<i>gumpen</i> , hüpfen, springen 95. 299, 4, 1.	<i>Lecker</i> , junger Springinsfeld 126
<i>Gumpes</i> , eingemachtes Kraut 141, 7.	<i>léiverla</i> , allgemach 277, 15.
<i>h</i> vorgesetzt 290, 10.	<i>leizig</i> , klein 274, 11. — lich, Diminut. 285, 1, 9.
<i>halt</i> , <i>halter</i> , <i>haltich</i> , Part., 274, 9.	<i>linzolá</i> , wenig. 274, 11.
	<i>lött</i> , <i>lütj</i> , <i>lüj</i> , klein, <i>Lützelbuch</i> , <i>Lützelburg</i> etc. 274, 11.
<i>hapern</i> , 285, 13.	<i>lützel</i> , klein 274, 11.
<i>Hauhau</i> , <i>Haulø</i> , Hund 285, 15.	<i>mà</i> , wo, als, 135, 10.
<i>haus'n</i> , wohnen, <i>Hausærklá</i> , Miethsmann 296, 8.	<i>Mádlá</i> , Mädchen 299, 4, 4.
<i>Heid'n</i> , verstärkend 141, 9.	<i>Mahrn</i> , Ahorn 290, 7.
<i>heik'l</i> , wählerisch 293, 36.	<i>mak</i> , ruhig 277, 7.
<i>heint</i> , diesen Abend (Nacht) 256.	<i>Mállá</i> , Portion (Essen) 258.
<i>heil</i> , <i>hél</i> , ganz 298, 6.	<i>Mándlá</i> , <i>Mánnlá</i> (mach'n) 299, 3, 2.
<i>hélauf</i> , <i>hellauf</i> , Adv. u. Intrj. 298, 6.	<i>mære</i> , lieb 142, 14.
<i>hend</i> , hand, haben 292, 15.	<i>mank</i> , unter 275, 3, 34.
<i>hertiglich</i> , Adv., hart 257	<i>Matten</i> , Martin 298, 1, 1.
<i>Herzbändel</i> , — <i>bengel</i> , — pünkel 95.	<i>Mébritz</i> , Ebenharz 290, 7.
<i>herzenhaft</i> , beherzt 257	<i>méch</i> 292, 36.
<i>heunischer</i> Wein 257	<i>mér</i> : was dør mér is 142, 14.
<i>heunt</i> , heute 290, 4.	<i>mér</i> , man 289, 16.
<i>hiæzt</i> , jetzt 290, 10.	<i>mér</i> , <i>mir</i> , <i>m'r</i> , wir 131, 6.
<i>hild</i> , schnell 274, 9.	<i>Mockolá</i> , Kuh 284, 5.
<i>Huss'l</i> , Gans 285, 1, 18.	<i>moi</i> , <i>moje</i> , schön 277, 14.
— <i>i</i> , hin, 290, 12.	<i>moriging</i> <i>bach'n</i> <i>mér</i> 296, 5.
— <i>ich</i> , euch 285, II, 3.	— <i>na</i> , suffig., ihn 296, 3.
<i>igeln</i> , prickeln 258.	<i>nächá</i> , <i>nächert</i> , nachher 299, 11.
<i>ilgen</i> , <i>ilgern</i> (der Zähne) 258.	<i>nächt</i> , <i>nächt'n</i> , gestern Abends 286, 5.
<i>Infinitiv</i> , gekürzt 285, I, 25.	<i>när</i> , <i>nerr</i> , nur 259.
<i>irgeln</i> , prickeln 258.	<i>Nast</i> , Ast 290, 7.
<i>it</i> , nicht 292, 7.	<i>némøds</i> , <i>niemøds</i> , niemand 259.
<i>jaugken</i> , umherspringen 262. 285, 2, 5.	<i>nigeln</i> (der Zähne) 258.
<i>Jé</i> , <i>Jédi'g</i> , <i>Jéla</i> , <i>Jemine</i> , <i>Jérum</i> 298, 5.	<i>nipp</i> , genau 275, 3, 8.
<i>jebot</i> , zuweilen 292, 35.	
<i>Kamp</i> , umhegtes Feld 114.	
<i>Katzenzobel</i> , Katzenschwanz 263.	

Seite		Seite	
noch <i>a mal</i> , bei Vergleichungen	288, 5.	— <i>stə</i> , — <i>st</i> , enclit., du	290, 6.
<i>noll'n</i> , <i>null'n</i> , auf und nieder		<i>Tappen</i> Füsse	299, 4, 8.
bewegen	296, 6.	<i>Täpli</i> , Pfötchen	299, 4, 8.
<i>Noth</i> , die schwere,	141, 4.	<i>tennət</i> , thäte	288, 11.
<i>nott·ln</i> , rütteln	296, 6.	<i>Tenná</i> , Hausflur	296, 10.
<i>nud·ln</i> , hin und her bewegen	296, 6.	<i>Theil</i> : seinen Th. kriegen	284, 2.
<i>obmát</i> , oben	290, 3.	<i>töben</i> , warten	274, 10.
<i>Padden</i> , Pfoten	298, 1, 5.	<i>tohop</i> , zusammen	274, 5.
<i>pármætiert</i> , erlaubt	141, 1.	<i>Tópá</i> , Pfote	299, 4, 8.
<i>Particip</i> ohne <i>ge</i> —	122, b. 226 ff.	<i>Tornach</i> , Tournay	228.
	274, 3.	<i>Trittschäufelein</i> , Schwelle	252.
<i>Partic.</i> , starkes, der anomalen		<i>tügen</i> , taugen	261.
Verba	135, 15.	<i>tummeln</i> , sich, eilen	285, II, 4.
<i>Passhart</i> , Zirkel	95.	<i>thun</i> als Hülfsverbum	124, 1.
<i>Patsch'n</i> , Füsse	298, 5.	<i>tüsig</i> —, tausend	299, 4, 3.
<i>pflumpf'n</i> , plumpen, fallen	134, 3.	<i>Ürte</i> , <i>Ütengeselle</i> ,	96.
<i>Potz</i> —, Gottes —	298, 2, 5.	<i>vækumma</i> , vergehen	288, 10.
<i>r</i> eingeschaltet	290, 2.	<i>viel</i> , sehr	263.
<i>réren</i> , schreien, weinen	277, 8.	<i>Wær</i> , Leute	289, 15.
<i>Rothsack</i> , Blutwurst	96.	<i>wál</i> , so lange als	131, 10.
<i>sábær</i> , sauber	296, 7.	<i>walér</i> , ehemals	277, 6.
<i>schaffen</i> , arbeiten	134, 1.	<i>wár</i> , <i>i</i> , ich bin	290, 8.
<i>Schalen</i> , <i>Chalons</i>	228.	<i>wärət</i> , würde	288, 11.
<i>scharpf</i> , beissig	292, 9.	<i>warzig</i> , wahrlich,	285, 2, 17.
<i>Schlamass'n</i> , Missgeschick	295, 2.	<i>weidla</i> , weidlich, hurtig	292, 3.
<i>schlauná</i> , eilen	290, 5.		299, 4, 5.
<i>schlichten</i> , geordnet aufhäufen	288, 9.	<i>Wengart</i> , <i>Wingart</i> , Wein-	
<i>Schlö'g</i> : mich trifft der Schlö'g	296, 11.	garten	135, 9.
<i>schlüchtisch</i> , unreinlich	96.	<i>Wiemen</i> , Fleisch- u. Wurst-	
<i>Schmatz</i> , Kuss	285, 2, 9.	hänge	276.
<i>Schmiere</i> , Verlegenheit	296, 7.	<i>wüllá</i> , wollen	263.
<i>Schunk'n</i> , altes Bnch	131, 2.	<i>zam</i> , <i>zémə</i> , <i>z·sam</i> , zusammen	135, 6.
<i>schwen</i> , <i>schwin</i> , sehr	237, 285, 1, 7.	<i>ze zweit</i> , zu zweien	299, 3, 4.
<i>Schwart'n</i> , altes Buch,	131, 2.	<i>ze —</i> , zer	123.
<i>Secht</i> , Seele	298, 2, 5.	<i>ziefeln</i> , <i>ziefern</i> . <i>zöfeln</i> , zaudern	
<i>seller</i> , jener	135, 13. 285, 26. 292, 14.		274, 10.
<i>semper</i> , <i>schemper</i> , schandbar	96	<i>Zog'l</i> , Schweif	263.
<i>senn</i> , sind	122, 4.	<i>zont</i> , jetzund	285, 1, 23.
<i>Sex</i> , Seele	298, 2, 5.	<i>Zorn than</i> , erzürnen	264.
<i>sinwel</i> , rund, gewölbt	96	<i>zweit'n</i> , die, die gleichen	288, 5.
<i>stät</i> , <i>stæt</i> , beständig ; langsam	292, 28.	<i>Zwick'l</i> , kleiner Mensch	264.
<i>statzət</i> , stammelnd	96.		

